

NÁZEV MATERIÁLU	Stanovisko ke Strategii Národní politiky kvality v České republice na období let 2016 - 2020
Č. J.	GŘ/20/OEZ/2016
DATUM ZPRACOVÁNÍ	16. 3. 2016
KONTAKTNÍ OSOBA	Ing. Vladimíra Drbalová
TELEFON	225 279 601
E-MAIL	vdrbalova@sprcr.cz

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

Předkladatel, Rada kvality České republiky (dále jen „Rada“) nereflektuje v předloženém materiálu Strategie Národní politiky kvality v České republice na období let 2016 – 2020 (dále jen „Strategie“) v dostatečné míře Národní akční plán společenské odpovědnosti organizací v České republice (dále jen „Akční plán“) schválený vládním Usnesením č. 49 ze dne 18. ledna 2016. Dokument včetně Důvodové zprávy je příliš obecný a slabý ve svém záměru. Chybí časový rámec a rozdělení kompetencí. V Důvodové zprávě se deklaruje podpora společenské odpovědnosti (dále jen „CSR“) jako priority, z obsahu však vyplývá, že hlavní činností bude certifikace spíše než zvyšování povědomí podniků a příklady dobré praxe. **Má-li se tím vláda vážně zabývat, doporučujeme Strategii přepracovat a uvést do souladu s již zmíněným Akčním plánem CSR**, jak z hlediska priorit, tak z hlediska rozmanitosti tohoto tématu i konkrétního plnění úkolů stanovených Akčním plánem.

SWOT analýza je zaměřena na „činnost Rady“ a nikoli na vlastní Strategii. Dochází také ke zmatení koordinační role Rady v oblasti CSR s jejími podnikatelskými aktivitami v oblasti certifikace kvality, kdy jsou za úplatu nabízeny standardní produkty jako TQM, EFQM, benchmarking apod. Pro zvýšení kredibility Rady požadujeme tyto oblasti jasně oddělit. Certifikace kvality se nerovná společenské odpovědnosti.

Navíc tyto nástroje neumožňují naplňovat hlavní cíle společenské odpovědnosti na což je podpora dobrovolného šíření a rozvoje společenské odpovědnosti v podnicích tak, aby ji mohly rozvíjet a přizpůsobovat specifickým podmínkám a požadavkům zákazníků, vedení, investorů a dalších stran. Z těchto důvodů považujeme za nezbytné podporovat rozmanitost programů, přístupů, i příkladů dobré praxe. Programy podpory společenské odpovědnosti musí reflektovat velikost podniků, sektor, výzvy, rizika, obchodní modely, jejich firemní hodnoty a kulturu.

Dokument i Příloha č. 2 kladou důraz na mezinárodní iniciativu UN Global Compact, upozadují neméně významnou platformu CSR Europe.

Text Národního akčního plánu společenské odpovědnosti organizací v České republice zřejmým způsobem deklaruje, že CSR má dobrovolný charakter a zahrnuje ty činnosti, které organizace realizuje nad rámec zákonných povinností. Z pasáží dokumentu Strategie Národní politiky kvality v České republice na období let 2016 – 2020 i Přílohy č. 2 tato dobrovolnost ne zcela vyplývá, byť se Rada kvality k Národnímu akčnímu plánu hlásí. **Požadujeme posílit princip dobrovolnosti ve Strategii, Důvodové zprávě a přílohách.**

ZÁSADNÍ KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

Připomínky ke kapitole II. SWOT analýza k činnostem Rady:

V části 2. Slabé stránky vypustit řádek 3 „*Existence značek kvality mimo Program Česká kvalita.*“

Odůvodnění: Existence dalších značek kvality je mnohem přínosnější pro koncového spotřebitele, než je značka Česká kvalita, která není známá a nemá žádný vliv na prodejnost výrobků nebo služeb s tímto označením na rozdíl od značek, jako jsou např. KLASA nebo Česká potravina.

V části 2. Slabé stránky - první bod: vysvětlit „*dočasné oslabení*“.

Připomínky ke kapitole III. Cíle Strategie Národní politiky kvality v České republice na období 2016 – 2020

1. Předpoklady

Hovoří se zde o realizaci příslušných aktivit, které jsou sice vyjmenovány, ale není jasně stanovená odpovědnost, možné formy podpory a časový rámec.

4.1. Osvěta

Chybí zaměření na vzdělávání a osvětu hlavně v oblasti společenské odpovědnosti firem. A to zejména, pokud při technických či vysokých školách působí inkubátory pro mladé podnikatele zakladatele start-upů.

Odůvodnění: Tam se v bezpečném prostředí mladí lidé učí nést riziko podnikání, ale měli by se také učit podnikat eticky a odpovědně.

Poslední odrážku doplnit následovně: „*Podporovat dobrovolné zavádění standardů...*“

Odůvodnění: Cílem Strategie by mělo být podpořit podniky v jejich dobrovolných a rozmanitých přístupech k CSR a ne je tlačit do certifikace.

4.3. Podnikání

Stávající první 3 odrážky: vyjmout a přesunout pod 5.2.

Odůvodnění: Žádáme oddělit podnikatelské aktivity Rady jako je nabízení na trhu dostupných standardních produktů, jako jsou TQM, EFQM apod., od její koordinační role v oblasti CSR tak, jak je určena Akčním plánem CSR.

Stávající odrážka 7 „*Uvádění výrobků na trh při dodržení předepsaných postupů posuzování shody a kontrola při jejich používání/provozu (úroveň a kvalita legislativy)*“ vypustit.

Odůvodnění: Není jasné, jaká je role Rady při uvedení nových výrobků na trh.

Stávající odrážka 8 „*Podpora zvyšování tržního prostředí posilováním transparentních smluvních vztahů mezi osobami samostatně výdělečně činnými (OSVČ) a spotřebitelem, zejména při poskytování služeb*“ vypustit.

Odůvodnění: Není jasné, jaká je role Rady pro zvyšování transparentnosti zmíněných smluvních vztahů.

4.4. Zemědělská výroba, výroba potravin, lesnictví

Odrážky 3 a 6: Proč je zmíněna certifikace bez jakékoliv bližší specifikace?

4.6. Energetika

Navrhujeme bod 4.6 a další ustanovení návrhu k energetice z předloženého materiálu zcela vypustit.

Odůvodnění:

Oblast hodnocení kvality a zlepšení spotřebitelského postavení je jednou z priorit energetiky a právních předpisů v energetice jak na národní, tak na evropské úrovni (energetický zákon, zákon o ochraně spotřebitele, atomový zákon, 3. liberalizační balíček EU). Již dnes jsou uvedené body sledovány, vyhodnocovány a jejich porušení sankcionováno (jedná se o pravomoci ERU a SUJB).

Ani ERU, ani SUJB nejsou ale na druhé straně navrženi jako členové uvedené Rady, takže hrozí nesystémové hodnocení kvality a duplicitní zajištění ochrany spotřebitele, což považujeme za nevhodné. Energetika má ve své podstatě podobnou charakteristiku přístupu k ochraně spotřebitele a podnikatelského prostředí, jako je tomu u telekomunikací, avšak telekomunikační odvětví není Radou nijak monitorováno, což opět přináší disbalanci a nesystémový přístup k obdobným podnikatelským činnostem, které mají podobný přístup regulace ze strany státní správy.

4.8 Doprava

Odrážka 6: Uvedena „Podpora certifikace“ opět bez jakékoliv bližší specifikace?

4.13. Kultura

Odrážka 3: Prosíme doplnit „... propagace Národní strategie CSR“.

Odůvodnění: Doplnění má logiku, pokud se uvádí podpora Národní politiky kvality.

5.1. Vybrané oblasti a aktivity Rady Pro zlepšování podnikatelského prostředí a úspěšnost podnikání

Písm. a.: Nejde nám jen o certifikaci.

Písm. c.: Navrhujeme vypustit druhou část věty „*integrovat do programu též značku KLASA*“.

Odůvodnění: Značka KLASA prokázala, na rozdíl od značky České kvality, že je přínosná pro spotřebitele, a to díky práci, kterou odvedlo Ministerstvo zemědělství a jeho podřízené orgány. Integrace značky KLASA pod značkou České kvality ji nevratně poškodí a spotřebitelé ztratí důležité vodítko pro zjištění kvality potravin.

Písm. d.: Navrhujeme změnit konec věty na „...*k realizaci CSR programů*“ místo stávajícího textu „... *k realizaci environmentálních programů*“.

Odůvodnění: CSR aktivity jsou dobrovolné, což je zakotveno mimo jiné i v Národním akčním plánu společenské odpovědnosti organizací v ČR. Není žádný důvod vyčlenit jenom jednu oblast a opomenout ostatní.

Písm. f.: Doplnit „*s dalšími organizacemi, působícími v oblasti CSR, např. Business Leaders Forum, Byznys pro společnost, Fórum dárců atd.*“

Odůvodnění: UN Global Compact je nezávislá, nevládní organizace, jedna z mnohých, která šíří a podporuje principy odpovědného a udržitelného podnikání. Není důvod, aby se ze státního rozpočtu financovala bez výběrového řízení a bez možnosti se přihlásit jenom jedna z platforem, působících v oblasti CSR, navíc při existenci platforem pro CSR, které vykazují mnohem vyšší legitimitu díky reprezentaci podniků jako klíčových nositelů CSR.

5.2. Pro podporu a šíření společenské odpovědnosti a udržitelného rozvoje

Písm. b.: Uvést jen odkaz na Národní akční plán CSR a vypustit „*aktualizovat*“ z textu.

Odůvodnění: Proč aktualizovat? Národní akční plán byl teprve nedávno schválen a ještě ani neimplementován.

Písm. e.: Uvést přesný název a číslo směrnice.

5.3. Pro rozvoj různých forem vzdělávání v oblasti kvality podporovat a iniciovat:

Doplnit novou odrážku j.: „Podporovat vzdělávání 4.0 s ohledem na digitalizaci ekonomiky a dalších oblastí života.“

Odůvodnění: Svět se digitalizuje.

6.2. Předpokládané přínosy naplnění strategie Pro podnikatele

Odrážka 4 „ Získat větší důvěryhodnost...“: Celou vypustit.

Odůvodnění: Domníváme se, že hlavní směr je nastolený Evropskou komisí směrnicí 2014/95/EU o zavedení nefinančního reportingu. Kvalitní a dobře zpracovaný nefinanční reporting může a bude dle našeho názoru plnit funkci efektivního nástroje pro společenskou a vnitropodnikovou kontrolu a bude motivovat firmy k většímu zapojení a realizaci konkrétních CSR programů. Prostřednictvím CSR reportů navíc dojde k posílení veřejné kontroly ze strany stakeholderů.

6.3. Předpokládané přínosy naplnění strategie Pro stát a veřejnou správu

Kapitola by měla popsat přínosy pro stát a veřejnou správu, ale obsahově se věnuje jiným oblastem. Domníváme se, že pokud by se vláda měla zabývat tímto dokumentem, kapitola by se měla přepracovat.

Odrážka 2: Navrhujeme vypustit text „Vyšší výkony firem - vyšší výběr daní.“

Odůvodnění: Text této navržené aktivity je zavádějící.
